

DÉLMAGYARORSZÁG

SZERDA, 1991. SZEPT. 11., 81. ÉVF. 213. SZÁM

ALAPÍTVÁ: 1910-BEN

HAVI ELŐFIZETÉSI DÍJ: 185 FT, ÁRA: 7,40 FT

Alkotmányos jogkörtánc

Ha az Alkotmánybíróság negatív döntéseket hozna, Göncz Árpád köztársasági elnök a lemondás lehetőségét is fontolóra venné – Nincs olyan stratégiájuk, amely azt eredményezné, hogy álláspontjuk a nép véleményét tükrözné – Szépen és jól beszélni magyarul igazából jellem kérdése

Antall József elutazott Tokióból

Japán kész közép- és hosszú távú pénzügyi támogatást nyújtani Magyarországnak és a két ország számos kulturális témában is konkrét együttműködési programokat valósít meg. Antall József kedden, négy napos japán tárgyalásainak befejeztével, sajtóértekezleten ismertette megbeszéléseinek eredményeit. Antall Józsefet és kíséretének tagjait kedden fogadta Akihito uralkodó, majd a miniszterelnök *Mijazava Kiicsi* volt miniszterelnök-helyettesével találkozott. (Mijazava a napokban jelentette be, hogy indulni szeretne a japán kormányfő elnöki címéért.) Ezután került sor a nemzetközi sajtóértekezletre.

Nem kérjük adósságaink átütemezését, hanem olyan pénzügyi konstrukciók kialakítását kérjük, amely lehetővé teszi, hogy adósságainkat folyamatosan vissza tudjuk fizetni – hangsúlyozta a nemzetközi sajtó képviselőinek Antall József.

A magyar miniszterelnök sajtóértekezletén jelentős időt szentelt a globális kérdéseknek, az európai válságok, a jugoszláv helyzet elemzésének. – Japán partnereink megértik, hogy Magyarország külpolitikájában, külgazdasági stratégiájában az Európai Közösségre tekint – mondta, ugyanakkor ismét aláhúzta Magyarország sokirányú kapcsolódását. – Elkötelezettségünk az európai integráció és a transzatlanti kapcsolat

Mihail Gorbacsov megnyitó beszédével és három új tagállam felvételével kezdődött meg tegnap Moszkvában az Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezlet soron lévő ülése. Az emberi dimenziós konferencia hivatalos nyitánya előtt tartott ceremónián az elnöklő Hans-Dietrich Genscher német külügyminiszter köszöntötte a helsinki folyamat három új államát, Észtországot, Lettországot és Litvániát. Az ülészak első napján a német, az olasz, a francia és az osztrák diplomácia vezetője mellett Jeszenszky Géza külügyminiszter is felszólalt, s beszédében a nemzeti kisebbségek jogaival kapcsolatos korábbi kötelezettségvállalások megvalósításának nyomát követését szorgalmazta. Jeszenszky Géza az augusztusi puccsra, illetve a jugoszláv válságra utalva leszögezte: még határozottabban ki kell állni a hadseregek fölötti politikai ellenőrzés mellett. Jugoszláviával kapcsolatban a külügyminiszter lépéseket sürgetett a válság békés megoldására, annak érdekében, hogy az eddig közvetlenül nem érintett területek ne keveredjenek bele a konfliktusba. Ugyancsak a jugoszláv válsághoz kötődött Genscher német külügyminiszter javaslata, melyben olyan határozat elfogadását sürgette, amely lehetővé teszi, hogy a tagállamok független szakértőket küldjenek az emberi jogokat megsértő országokba, még akkor is, ha az adott állam nem egyezik ebbe bele. Genscher szerint az európai államokat politikai és gazdasági hatalommal kell felruházni, hogy ily módon akadályozzák meg a totalitárius rendszerek visszatérését. Hans van den Broek holland külügyminiszter felszólalásában azt kezdeményezte, hogy a moszkvai tanácskozáson vitassák meg az örmény–azerbajdzsáni konfliktus békés, az emberi jogokon alapuló rendezésének módzatait.

mellett nem jár együtt Japán kirekesztésének szándékával, Európa és Észak-Amerika mellett Japánnak is szerepet kell játszania Közép- és Kelet-Európa ügyeiben – mondta.

Kérdést kapott a miniszterelnök a jugoszláviai helyzetről, az egyik japán újságíró az iránt érdeklődött, mekkora lesz a Magyarországra nehezedő nyomás, ha Nyugat-Európa esetleg Jugoszlávia-ellenes megtorló intézkedéseket hoz. Antall József válaszában elmondta, hogy a genfi konvenció értelmében Magyarországnak jogi és emberességi kötelezettsége a róluk való gondoskodás, és ehhez az ENSZ menekültügyi főbiztosságának és különböző országoknak a támogatását kéri.

Antall József a jugoszláv válságról szólva hangsúlyozta, hogy az alkotmányon kívül álló, ellenőrizetlen hadsereg folytat hadműveleteket szoros együttműködésben a szerb gerillákkal, a csetnikekkel. A szerb nacionalisták, akik nem ismerik el az ország belső határait, a kommunizmus utolsó bástyái Kelet-Európában. (MTI)

Gorbacsov-nyitány

A nemzeti kisebbségek jogainak maradéktalan tiszteletben tartása az össz-európai demokratikus átalakulás egyik legfontosabb feltétele – jelentette ki tegnap Mihail Gorbacsov szovjet elnök az Európai Biztonsági

egyfajta kifejezési formája volt. A puccs azonban mégis elbukott, mert bebizonyosodott, hogy a peresztrojkával elindított demokratikus átalakulás visszafordíthatatlan. Ezzel egyidejűleg a külvilág határozottan elítélte az akciót. Gorbacsov ugyanakkor kijelentette: a felelősöket törvényes úton kell megbüntetni, de nincs helye a fejedáztatnak.

Gorbacsov elismerte, hogy a peresztrojka évei alatt nem volt elég következetes, gyors a reformok végigvitelében. – Az új uniós felépítése során nincs kompromisszumnak helye, az új társadalmi-politikai helyzetnek megfelelően kell lépni és fel kell gyorsítani a piacgazdaság feltételeinek megteremtését – szögezte le. (MTI)

Magyar-francia szerződés

Antall József miniszterelnök hivatalos tokiói útjáról ma Párizsba érkezik, hogy a kora esti órákban jelen legyen Francois Mitterrand francia köztársasági elnök oldalán a magyar-francia egyetértési és barátsági szerződés ünnepélyes aláírásán. Az okmányt a két vezető államférfi jelenlétében Jeszenszky Géza magyar, illetve Roland Dumas francia külügyminiszter írja alá az Elyséepalotában. Ezt követően Mitterrand elnök és Antall miniszterelnök rövid megbeszélésen találkozik a két külügyminiszter társaságában.

de egyikük aggasztóan sokat disztionált, másikuk kiegyenlítetlenül énekelte. Sokat kell még tanulniuk, de érdemes.

Kilenckor kitört a szünet, a zsűri visszavonult, a publikum az urnához járulhatott. Fél tízkor dr. Ványai Éva alpolgármester lépett színpadra, valamint ketten a zsűri pontozó tagjai közül: Gregor József és dr. Kesztelyi Béla. Taminót Mocskonyi Brunó, Paminát Gémes Szilvia, Papagenót Fazekas Zoltán, Az Éj királynőjét Miklósa Erika nyerte. Sarastro szerepében a zsűri nem hirdetett győztest, az Operabarátok Egyesületének tízezer forintos különdíját viszont épp egy Sarastro, Lőrincz Zoltán vehette át. A közönség 456 voksot adott le, s ebből 94 esett Fazekas Zoltánra. Ő a Délmagyarország által felajánlott tizenötezer forintos különdíjat kapta ezért Dlusztus Imrétől, lapunk főszerkesztőjétől (fölvételünkön).

Ezután a győztesek, kikkel találkozhatunk a Szegedi Nemzeti Színház előadásain, egy-egy áriát énekeltek ráadásként. A gálakoncertet egy apró „incidens” zavarta meg. Gregor József Berdál Valériát vezette föl a színpadra. Mind az öt győztes az ő növendéke volt...

Szegedi versenydalnokok

Nyilvános hangverseny volt tegnap este a Szegedi Nemzeti Színházban. A kifejezés ez esetben nagyon konkrétan értendő, hiszen a varázsfuvola szerepeiből kiírt dalkonkvetékedő döntőjét tartották. Amit hallottunk, az tehát valóban a hangok versenye volt. A versenyzők Mozart Varázsfuvolájának egy-egy áriáját énekeltek zongorakísérettel.

Sarastro közül Lőrincz Zoltán szerephez megkívánt kormos, nivalója. Két szólamtársát, Koltai Zoltánt és Valter Ferencet tartalmasabb hanggal áldotta meg az ég,

FOTÓ: NAGY LÁSZLÓ

TARTALOM

Darmstadti kapcsolatok.....	2
Befürödöttünk?.....	3
Művészellátó Szegeden...4	
Nevetögörccsoldó.....	4
A minőségi egyetem felé.....	5
Kisvárosi noteszlapok....	5
Mészöly Kálmán a meccs előtt.....	6
Malcolm Potts előadássorozata.....	7
Nyelvapoló missziók.....	7
BUM, avagy sóra só.....	12

Miénk itt a tér...

És miénk az utca, két oldalán a házakkal, és a város, ha már itt élünk, ide születünk. Mint ahogy volt dédapaink és dédanyaink is, akik még láthatták a romboló Vízet, azután pedig a sugárutak és körutak fonalaira gyöngyszemekként fűződő paloták építését.

De mit kezdünk ezzel az örökséggel? És egyáltalán: mit örököltünk? A százéves házak korhadó gerendáit, a két háború közöttiek salakbeton pilléreit, dúcokkal alátámasztott függőfolyosókat cefefákkal benőtt bérházak udvarain. A számla pedig itt hever előtünk az asztalon, a végösszeg milliárdokban kifejezve...

Naponta lépünk át e házak kapuin, már meg sem látjuk siralmas foszlottságukat, nincs szemünk rá, így védjük magunkat a mindennapi borzalom ellen, ami a falakból árad. És számolgatjuk az évtizedek alatt befizetett lakbért, latolgatjuk, mi mindent kellett volna már javítani, átépíteni és cserélni – úgy képzeljük, a forintok valami feneketlen, sötét kútba hullanak, s még a csobbanásuk sem hallatszik föl hozzánk.

És visszacseng még fülünkben a közelmúlt néhány története, köztük a lakásfelújítási pénzből kiglancolt pártházé, amelynek minden egyes téglája botránykövé változott.

De nem csak a körengeteg a miénk, hanem a zöld is, amely inkább holt már, mint élő, s ami él még, annak vergődése is szánalommal tölt el bennünket, pedig a növény dolga az, hogy visszavezessen néha a biológiai létezés egyszerű örömehez.

Azán persze időről időre megtudjuk, hogy mindez pénzkérdés, és addig nincs mit tenni itten, amíg nem lesz rávaló... Annyira ismerjük a magyarzatot, hogy oda se hallgatunk, önvédelem ez is. Megszoktuk a helyzetet, a hozzánőt, hozzáragadt természetlen mondatokat, megtanultunk együtt élni velük.

Egy lakótelepi virággyászra úgy csodálkozunk rá, mintha úrhajó szállt volna le a színezettségükben is szürke betontombok közé. A kitaposott fű már nem is hiányzik, a sugárút kivágott fáit elfelejtjük, ahogyan régen meghalt nagyszülők arca is elmosódik lassan.

S miközben dolgaink után járunk utcáinkon és tereinken, majd éjszákára visszahúzódnunk házainkba, észrevétlenül belénk gyökerezik a dísztet szomorúsága, és elfelejtünk még valamit: örülni a városunknak.

A Taminók kezdtek, s mindketten derekasan helytálltak. Györgyfi József, a Győri Kisfaludy Színház magánénekes több produkcióban énekelte már a királyfit, teljesítményén a rutin érzett. Az ifjú, rejtői nevű Mocskonyi Brunó igen világos, különös színezetű tenorral rendelkezik. A Képáriában jobb benyomást keltett, mint az elődöntő másik áriájában. A négy Pamina viszont jobban tetszett a selejtezőben. Gémes Szilvia finoman formál. A zeneakadémista Fülöp Zsuzsának erőteljes szopránja van, de technikailag még éretlen, a magassága bizonytalan. Váradi Marianna hangja viszont nem teljesen illik a szerephez: ő inkább szubrett. Zeneileg legösszefogottabban Adrigán Judit énekelte a kényes szólószámot.

A Papagenók közül kitűnt Fazekas Zoltán egészséges baritonjával és természetes humorával. Zámbo Géza kissé szabadosan énekel, Mozart nagyobb fegyelmet kíván, Flier Lajos Sándor hangja pedig kevésbé alkalmas operai szerepfarmálásra. Három jó Éj királynőjét hallottunk, bár ezeste a háromvonalas f-ekkel mindhármuknak meggyűlt a bajuk. Pánti Anna precízen énekel, de hangja kis volumenű. Zalay Lidia erőteljes volt és magabiztos – az említett csúcshangok kivételével. A selejtező sztárja, Miklósa Erika sem futotta ki legjobb formáját, de a fiatal énekesnő sötét hangszíne, drámai tehetsége nagy jövőt sejtet. A három